

ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ “ΑΝΙΕΡΟΣ”, ΓΑΜΟΣ ΣΤΗ ΜΥΚΟΝΟ

Του κ. ΣΙΜΟΥ ΜΙΛΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

Στα φ. 390 - 391, Αυγ. - Σεπτ. της «Νέας Μυκόνου» είχα δημοσιεύσει αριθμό εγγράφων του Βατικανού (Αρχαία «Αγίας Προπαγάνδας») που αναφέρονταν σε «ανίερο» γάμο μεταξύ του Μαλτέζου κουρσάρου MARI ANTONIO AUGÈ, καθολικού δόγματος, και της Μαρίας Γιώργη Σταγκελίνη, ορθόδοξης Μικονιάτισσας, ο οποίος είχε τελεσθεί στις 22 Οκτωβρίου 1678 στη Μύκονο από τον, επίσης ορθόδοξο, παπα - Παντελή Πανσέβαστο. Παρόμοιοι γάμοι δεν έπαιψαν ποτέ στα νησιά κατά την τουρκοκρατία, προξενούσαν δε τόσο την μεταστροφή των καθολικών συζύγων στην ορθοδοξία, όταν είχαν καλή έκβαση, όσο και τη δημιουργία οικογενειακών δραμιμάτων όταν οι σύζυγοι, συνήθως πειρατές και κουρσάροι, ήταν ήδη έγγαμοι και εγκατέλειπαν, λίγο αργότερα, τις δύτερες συζύγους που στη συνέχεια έβγαιναν από τον ηθικό δρόμο.

Τώρα δίνουμε στη δημοσιότητα ένα απόσπασμα από την έκθεση που έστειλε στο Βατικανό ο εντεταλμένος απ' αυτό για ελιθώρηση των καθολικών εκκλησιών του Αρχιεπισκόπου ελσκόπος Σαντοζίνης Λουίτζι Γκουάρα. Έτους 1723, που αναφέρεται στη Μύκονο και έχει σχέση πάλι με έναν γάμο τον οποίο επέλεξαν ορθόδοξοι Ιερείς του νησιού, προφανώς κατά το ορθόδοξο δόγμα, αν και οι δύο σύζυγοι ήταν καθολικοί. Γίνεται επίσης αναφορά σε κάποιον ναό της Αγίας Τριάδος, που ανήκε στους καθολικούς, αλλά οι ορθόδοξοι κάτοικοι και οι βοεβόδες του νησιού είχαν καταλατήσει και μετατρέψει σε αποθηκευτικό χώρο.

Η έκθεση του Γκουάρα βρισκείται στα Αρχαία της Αγίας Προπαγάνδας, στην κατηγορία εγγράφων SC.ARCHIP. Φάκ. 10, σελ. 173R - 188R και το σχετικό απόσπασμα (σελ. 178R) έχει ως εξής:

«...Βεβαιώνει ακόμη ο σεβασμώτατος αποστολικός επισκέπτης ότι έμεινε απόλυτα ικανοποιημένος από τον ζήλο του επισκόπου (Σύρου) Πορτογκιέζη, ο οποίος προήλθε σε έντονα διαβήματα προς τον Έλληνα αρχιεπίσκοπο της Μυκόνου εναντίον των κληρικών του που επάντρεψαν τον Νικολό Χαλαβατζή

με τη Λαοκαρίνα, καθολικούς στο δόγμα, γιατί σύμφωνα με πληροφορίες που είχε από διάφορα πρόσωπα, ο σύζυγος είχε σχέσεις με μία νέα στη Σμύρνη στην οποία είχε δώσει υπόσχεση γάμου. Επίσης φέρονται αυστηρά εναντίον ενός Τήνιου, ονόματι Μπερνάρντο, ο οποίος θέλοντας να συζευχθεί, παρουσίασε μάρτυρες ότι είναι άγαμος, ενώ αυτός ήταν παντρεμένος κατά το ορθόδοξο δόγμα με μία ξένη, η οποία ήταν ερωμένη ενός άλλου και όταν απέθανε αμετανόητος ενταφιάσθηκε άψαλτος.

Αναφέρεται ακόμη ότι ο ναός της Αγίας Τριάδος μετατράπηκε σε αποθήκη από κάποιον Γεώργιο Πετρή, βοϊβόδα του νησιού, γεγονός που δημιούργησε δημόσιο σκάνδαλο επειδή η πράξη προήλθε από χριστιανό, έστω ορθόδοξο. Παρέχεται η πληροφορία από τον αποστ. επισκέπτη ότι αυτή η εκκλησία εντοπίζεται πλησιέστερα στην παραλία, έξω από την πόλη, και σ' αυτήν κάθε ένας από τους κατοίκους εναποθέτει κοιτιά, σχοινιά και άλλα βέβηλα αντικείμενα, με το να έχει δε αφαιρεθεί η πόρτα της θα καταστραφεί και θα πυροποληθεί από τους Τούρκους που έρχονται εδώ για τη συγκέντρωση των φορολογιών. Τόσο ο ανωτέρω επισκόπος, όσο και οι διάδοχοί του έκαναν διάφορες παραιτήσεις προς τους καταστροφείς, αλλά δεν εστάθηκε ποτέ δυνατό να αποκατασταθεί ο οφειλόμενος σεβασμός ακόμη και όταν εκδόθηκαν και σχετικές διαταγές. Επί πλέον όλοι οι βοϊβόδες φροντίζουν να τακτοποιούν και προσφυλάσσουν εκεί διάφορα κιδώτια, γεγονός που φανερώνει μεγάλη απρέπεια, όμως σήμερα είναι υπερβολική η δύναμη των κρατούντων και ανυπέροβλητη ενώπιον παρομοίων αταξιών. Στην εκκλησία αυτή δεν ψάλλεται θεία λειτουργία και ο αποστολικός επισκέπτης, μη έχοντας τη δύναμη να ανατρέψει την κατάσταση, έδωσε εντολή να μην τελείται πλέον η τελετουργία της λιτανείας που η ευσέβεια του λαού επιθυμεί να πραγματοποιεί στην ειρηνική εκκλησία κατά την εορτή της Αγίας Τριάδος, αλλά να γίνεται στον Άγιο Γεώργιο, ως τιτλούχου και προστάτου της νήσου Σύρου, μέχρι να τακτοποιηθεί αυτή η απρέπεια».